

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra praktické teologie

Mgr. Michal Opatrný, Dr. theol.

Kněžská 8, 370 01 České Budějovice

mopatrny@tf.jcu.cz

Posudek oponenta diplomové práce:

Zhodnocení kvality pečovatelské služby z pohledu uživatele, Možnost rozšíření služby o aktivizační činnosti

Autor, (studijní program):

Bc. Ivana Mrázová (ESP)

Předkládaná diplomová práce se věnuje problematice poměrně zajímavé a prozatím nepříliš reflektované. Autorka svou práci dělí na dvě základní části, teoretickou a praktickou. Obě části jsou rozděleny vždy do čtyř kapitol. Práce dále obsahuje úvod a závěr, seznamy literatury a zkratk a přílohy.

Silnou stránkou práce je, že otevírá zajímavé a neotřelé téma. Slabou stránkou je neprovázanost jednotlivých částí i jednotlivých kapitol a metodologické chyby ve výzkumu.

Formální stránka práce

Z formálního hlediska se v práci vyskytuje několik dílčích chyb. V odstavci začínajícím na s. 12 a končícím na s. 13 není odkaz. Až po přečtení se stane zřejmým, že je tento odstavec autorčinou úvahou. Bylo by proto vhodnější, pokud by byl tento odstavec uvozen takovou větou, ze které bude zřejmé, o co v něm autorka jde.

Způsob odkazování v práci není dostatečně pečlivý. Odkaz na knihu Genesis na s. 23 měl být v závorce v textu a to přímo za textem citátu z Bible, ne až za větou autorky, kterou k němu připojuje. Ze sborníku by měl být citován nebo odkazován konkrétní příspěvek vč. jeho autora, nikoliv sborník jako celek (s. 36, pozn. 104). Na s. 36 se autorka odkazuje pouze vágně na web společnosti Ledax, ale přitom zde parafrázuje jeden z jejích etických kodexů. V případě odkazování nebo citování zákona není třeba v poznámce uvádět, zda šlo o tištěnou formu nebo byl zákon autorkou stažen z internetu (např. s. 20, pozn. 38, 40 a 42). Nestandardní je také uvádět v odkazech na zákony i datum, kdy byly schváleny.

Z hlediska struktury práce není kap. 2.4.3 (s. 23nn), resp. 2.4.4 (s. 26nn) vhodně umístěna: Pojmy senior a stáří, resp. osoba se zdravotním postižením jsou řazeny až za vymezení sociálních služeb a pečovatelské služby. Navíc v práci byla zařazena už n s. 12nn kap. 1.4 s názvem Senior a společnost.

Jazyková stránka práce a grafická úprava

Práce má slabší grafickou úpravu. Chyby jsou zejména v mezerách. Nadpisy prvního stupně by měly být umístěny výlučně na začátku strany.

Z jazykového hlediska je třeba upozornit, že první věta na s. 48 v sobě obsahuje kontradikci.

Obsahová stránka práce

Teoretická část práce má bohužel jen popisný charakter, takže v ní autorka prakticky jen opakuje notoricky známé a mnohokrát opakované skutečnosti. V teoretické části nelze pozorovat hlubší vhled do zvolené problematiky, ačkoliv by jistě byl možný.

Kapitola věnovaná etice je značně povrchní. Není také zřejmé, jak spolu její jednotlivé podkapitoly tematicky souvisí. V některých místech se autorka např. jen omezuje na transkripci hodnot (s. 32-33). U kap. 3.1.2 její obsah odpovídá názvu jen zčásti. V kapitole také není dostatečně patrná vazba mezi etickými otázkami pečovatelské služby a syndromy pomocníka, syndromem vyhoření a supervizi.

Na s. 13-14 jsou sociální služby definovány na základě nevhodných zdrojů – publikací o marketingu sociálních služeb a webu MPSV. Bylo by vhodnější definovat je pomocí zákona o sociálních službách. Obecně známé typologii sociálních služeb také nebylo nutné věnovat text o rozsahu jedné strany (s. 14-15).

Obsah kapitoly 4, která se jmenuje Možnost rozšíření PS o aktivizační činnosti, tomuto nadpisu neodpovídá. Autorka v ní popisuje především různé aktivizační činnosti. Úvaha o tom, jak do pečovatelské služby

zakomponovat aktivizační činnosti je přítomná spíše latentně. V žádném případě nelze hovořit o nějakém systematickém přístupu k problematice, kterou avizuje nadpis kapitoly.

Váženějším nedostatkem práce je, že trpí nepropojeností teoretické a praktické části. Autorka na s. 64 nijak nezdůvodňuje ani cíl výzkumu a jeho jednotlivé hypotézy. Úvod do výzkumu navíc nemá charakter textu, ale je zpracován jen heslovitě. Ani samotná prezentace výzkumu není zcela uspokojivá. V práci chybí zejména přehledný popis tazatelských otázek, takže čtenář hledá vazbu mezi otázkami a hypotézami jen velmi těžko. Ani užití grafů se nejeví jako nejšťastnější. Některé nejsou pro jednoduchost škály odpovědi třeba (s. 67, 73, aj.), a zbytečně tak navyšují počet stran. Naopak u otázek č. 6 (s. 70-71) a 11/b (s. 75-76) by kvůli většímu počtu odpovědí graf vhodný byl.

Není také uvedeno, jak přesně byly dotazníky distribuovány. Pokud byly distribuovány a vybírány autorkou práce či jejími kolegyněmi – pečovatelkami ze společnosti Ledax, lze předpokládat, že zejména u otázky č. 3 (s. 67-68) došlo kvůli její přímočarosti ke zkreslení, protože zkoumaná populace odevzdávala své hodnocení poskytovaných sociálních služeb právě tomu, kdo jí tyto služby poskytuje. Obdobná chyba se vyskytuje i dalších otázkách – zejména č. 9 (s. 73-74). Závěry autorky na s. 83 a 86 se v tomto světle jeví jako málo plausibilní.

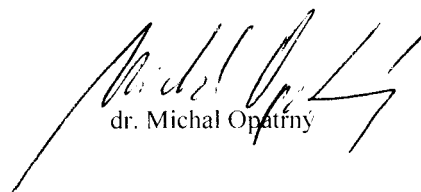
Co se týká kvalitativního výzkumu, čtenář do něj bohužel není vhodně uveden. V práci chybí formulace jeho výzkumné otázky a otázek tazatelských vč. jejich zdůvodnění. Není také jasně uveden závěr, který z výzkumu vyplývá. Verifikace hypotéz měla následovat ihned po popisu a vyhodnocení výzkumu kvantitativního, nikoliv až po popisu výzkumu kvalitativního.

Suspokojením lze naopak konstatovat, že kvantitativní výzkum byl připraven za pomoci cvičného předvýzkumu, kdy se testovala srozumitelnost otázek, což je vzhledem k vybraným respondentům metodologická nutnost.

Kromě metodologie výzkumu a provázanosti etické kapitoly jsou ostatní zde uvedené chyby spíše dílčího charakteru. Je třeba ocenit otevření nového tématu, poměrně dynamickou práci s literaturou i snahu autorky, pojednat téma co nejkomplexněji.

Celkové hodnocení: Práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích, 22. 6. 2010

dr. Michal Opatrný